

Creative Leadership of Schools Administrator of Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission in the Northeastern Region

Narumon Supon

Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

E-mail: pong2553papunggon@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-4936-4049>

Received 26/10/2024

Revised 01/11/2024

Accepted 01/12/2024

Abstract

Background and Aims: The study of creative leadership among school administrators under the Office of the Basic Education Commission will provide information that can be used to establish guidelines for developing and enhancing the creative leadership of school administrators and related agencies. This information can further be used to develop and enhance the creative leadership of school administrators. The objectives of this research are: 1. To study the components of creative leadership of school administrators in primary schools under the Office of the Basic Education Commission in the northeastern region. 2. To assess the appropriateness and feasibility of the creative leadership components of school administrators in primary schools under the Office of the Basic Education Commission.

Methodology: It is a quantitative research study with three steps: 1) studying the components of creative leadership in schools from relevant documents and research to synthesize the components of creative leadership of school administrators, 2) interviewing 5 experts about the components of creative leadership of school administrators, and 3) examining the appropriateness and feasibility of the components of creative leadership of school administrators by 5 experts. The research tools used include document analysis, interviews, and a 5-point Likert scale questionnaire. Data were analyzed using mean, percentage, and standard deviation.

Results: 1) The components of creative leadership of educational administrators, derived from document synthesis and interviews with experts, consist of 4 components: (1) Visionary aspect, (2) Imaginative aspect, (3) Flexible aspect, (4) Credible aspect. 2) The evaluation results of the appropriateness of the components of creative leadership of educational administrators are overall highly appropriate, at the highest level ($\bar{X}=4.61$, S.D.= 0.60), and the overall feasibility is at the highest level ($\bar{X}=4.69$, S.D.= 0.60)

Conclusion: The components of creative leadership of school administrators under the Office of the Primary Education Area were found that there were 4 components: 1) vision, 2) imagination, 3) flexibility, and 4) credibility. The results of the assessment of the appropriateness of the components of creative leadership of school administrators showed that overall appropriateness was at the highest level, and overall feasibility was at the highest level.

Keywords: Creative Leadership; Components of Creative Leadership; Administrator; Primary School

การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นฤมล สุพล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อันจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนาสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระเบียบวิธีการวิจัย: เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวิธีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและ 3) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (2) ด้านการมีจินตนาการ (3) ด้านการมีความยืดหยุ่น (4) ด้านความน่าเชื่อถือ 2) ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.= 0.60) และความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.= 0.60)

สรุปผล: การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่ามี 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่น 4) ด้านความน่าเชื่อถือ โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา; โรงเรียนประถมศึกษา

บทนำ

ในปัจจุบันมีการให้ความสำคัญด้านการศึกษาเพื่อเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศโดยทางรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ขึ้นมา เพื่อให้หน่วยงานมีสมรรถนะในการทำงานที่สูงขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และได้กล่าวว่าสภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ได้แก่ 1) ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่สังคมไทยจะเข้าสู่วิกฤตสังคมสูงวัยและมีการอัตราการเกิดที่น้อยลง 3) ทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 กับความต้องการกำลังคนยุค 4.0 โดยใช้หลัก 3Rs+8Cs และ 4) สภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆ อีกหลายด้าน นอกจากนี้ได้กำหนดเป้าหมายไว้ 5 ด้าน คือ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ความเท่าเทียมทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพ และการตอบโจทย์บริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ คือ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่ การดำเนินงานของชุดโครงการนี้ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลัก 5 ด้าน คือ ผู้เรียน ครู โรงเรียน/กลุ่มโรงเรียน อาจารย์มหาวิทยาลัยและระดับเครือข่าย ความสำเร็จและการเปลี่ยนแปลงที่ตัวนักเรียน 1) สมรรถนะทางการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการสูงขึ้น เห็นได้ชัดในโครงการที่มีการออกแบบทดสอบก่อนและหลัง ส่วนโครงการที่ไม่ได้ออกแบบทดสอบไว้ พบว่าคะแนน O-Net ในบางโรงเรียนสูงขึ้น แต่บางโรงเรียนคะแนนผลสัมฤทธิ์โดยรวมยังไม่แตกต่างระหว่างก่อนและหลังทดสอบ และยังพบว่า นักเรียนเริ่มสนใจการเรียนรู้เพิ่มขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ต่อไป และในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่บูรณาการเข้าไปในวิชา ได้มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงได้บ้างในบางพื้นที่ และพบทักษะที่แตกต่างกันออกไปตามจุดเน้นโครงการ อาทิ ทักษะการคิดจากวิสัยทัศน์ที่ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 เป็นยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง รวมถึงสถาบันทางการศึกษา การบริหารการศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับอำนาจในการตัดสินใจเพื่อบริหารการศึกษามากขึ้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ เข้าใจและประยุกต์ใช้ทฤษฎี หลักการทางการบริหาร เพื่อนำมาบริหารจัดการสถานศึกษาและขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ก่อให้เกิดคุณภาพและได้รับความพึงพอใจในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) การมีผู้นำที่สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้นั้น จะต้องสามารถแก้ไขปัญหาที่เข้ามากระทบต่อองค์กรได้ ในการแก้ไขปัญหาต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์เพื่อผลักดันให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเป็นสิ่งที่สร้างความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลง จะเห็นได้ว่าผู้นำหรือผู้บริหาร เป็นบุคคลหลักที่ต้องรับผิดชอบต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างบรรยากาศที่ดีของโรงเรียนและนำพาองค์กรไปสู่การประสบความสำเร็จ (จิตินันท์ นันทะศรี และคณะ, 2563)

การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องวางเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้มีวิสัยทัศน์ เห็นความสำคัญและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการยกระดับการบริหารจัดการ

สถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญรวมทั้งเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารจัดการ ในทุกมิติ 2) ผู้บริหารสถาน ศึกษาต้องส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิสัยทัศน์ตระหนัก และเห็นถึงความสำคัญมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้มีทักษะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ สถานศึกษาและ ยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสำคัญ 4) ผู้บริหารสถานศึกษา ควร ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ผู้บริหาร สถานศึกษาควรสร้างโอกาสสร้างความเท่าเทียมกันของผู้เรียนและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียนผู้ปกครองและ ชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนบนฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ (วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (เมษายน - มิถุนายน) 2565)

จากสภาพดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อันจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางในการ พัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนา สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การทบทวนวรรณกรรม

บุญรักษา กาลาศรี (2567) ได้กล่าวว่า "การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1" มีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยที่ ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีการสำรวจลักษณะของภาวะผู้นำที่เน้นการสร้าง แรงบันดาลใจ ส่งเสริมการคิดนอกกรอบ และการพัฒนากลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการขับเคลื่อน องค์การการศึกษาในปัจจุบัน จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ประกอบด้วย (1) การสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนวัตกรรม (2) ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร และ (3) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคลากรเพื่อบรรลุ เป้าหมายทางการศึกษา ทั้งนี้ แนวทางเหล่านี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการในโรงเรียนและสนับสนุนการพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอนในเขตพื้นที่ศึกษา

พงษ์ศักดิ์ บุญเกื้อ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา สรุปลได้ว่า จะเน้นพัฒนาโปรแกรมเพื่อเสริมสร้าง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาองค์ประกอบและ ตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์สถานะปัจจุบันและความต้องการ การพัฒนาโปรแกรม และการทดสอบ

โปรแกรม ผลวิจัยแสดงว่าโปรแกรมมีประสิทธิภาพในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ช่วยให้ความพึงพอใจและการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

พรหมพิริยะ ปินะกาโพธิ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์และใช้แนวความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษานี้มุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ การเปิดมุมมองใหม่ๆ และการส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยเฉพาะในด้านการปรับปรุงนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมถึงเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานแก่ครูในสังกัด

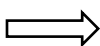
ราตรี อุดม (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้ ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร: พบว่าผู้บริหารในพื้นที่ที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านการมุ่งความสำเร็จ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือความยืดหยุ่น และการสร้างความไว้วางใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือวิสัยทัศน์ แต่ยังคงอยู่ในระดับดี การเปรียบเทียบความคิดเห็น เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในภาพรวม ยกเว้นในด้านวิสัยทัศน์ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดและผลการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
2. ขอบข่ายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

- องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้
- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์
 - 2) ด้านการมีจินตนาการ)
 - 3) ด้านการมีความยืดหยุ่น
 - 4) ด้านความน่าเชื่อถือ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีกรวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิธีการศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีกรวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีขั้นตอนรายละเอียดของวิธีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แหล่งข้อมูล องค์ประกอบ	การศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง											
	Ubben Hughes and Norris Coste (2022)	Saglam & Uçar (2022)	ราตรี อดม (2567)	บุญรักษา กาลาศรี (2567)	พงษ์ศักดิ์ บุญเกื้อ (2566)	พรหมพิริยะ ปินะกาโพธิ์(2566)	กมลวรรณ เมียะแก้ว (2566)	จิราภรณ์ ลอยขจร 2565)	อนุสรณ์ สุทธิพลวง (2565)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คัดสรร
1.การมีวิสัยทัศน์	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	80	✓
2 การมีความไว้วางใจ			✓							3	30	
-วัฒนธรรมเชิงบวก	✓											
-ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์								✓				
3.การบริหารการจัดการ	✓									3	30	
-การให้เวลาสำหรับการคิด		✓										
-การบริหารเวลา								✓				
4.การมีความน่าเชื่อถือ	✓				✓					5	50	✓
-ปฏิสัมพันธ์		✓										
-ความไว้วางใจหรือการเปิดเผย							✓	✓				
5.การมีจินตนาการ				✓	✓	✓	✓			6	60	✓
-ขอความท้าทาย		✓										
-ด้านความคิดสร้างสรรค์									✓			
6.การทำงานเป็นทีม						✓	✓	✓	✓	4	40	
-การมีส่วนร่วม												
-ส่งเสริมความคิดเห็น												
7. การมีความสุขสนาน		✓								1	10	
8.ด้านการมีแรงจูงใจ				✓	✓				✓	4	40	
-การลดความขัดแย้ง		✓										
9. การมีความยืดหยุ่น				✓	✓	✓	✓		✓	5	50	✓

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งได้จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและงานวิจัยที่

เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารสู่ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้ค่าที่ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมดมาเป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่ามี 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่น 4) ด้านความน่าเชื่อถือ จากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และผลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้ค่าที่ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือ

1.2 องค์ประกอบ นิยามปฏิบัติการและตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้วิจัยนำผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ มาจัดทำเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 12 พฤติกรรมบ่งชี้ แสดงดังตาราง 2 ดังนี้

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1.การมีวิสัยทัศน์	พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึง การ ระดมความพยายามเพื่อสร้าง แรงจูงใจในการพัฒนางานและ มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	1) ระดมความพยายาม 2) สร้างแรงจูงใจในการพัฒนางาน 3) มุ่งมั่นในการทำงาน ให้สำเร็จเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การมีจินตนาการ	พฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนที่ แสดงออกถึง กระบวนการจินตนาการถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยต้องมองในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง กัน เป็นมิตินึกคิดในอนาคต ที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังกับการวางแผนในการทำงาน เพื่อป้องกันการ เกิดปัญหาในการทำงานในอนาคต	1) มีกระบวนการจินตนาการถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจ เกิดขึ้นได้ในอนาคต 2) มีมุมมองในอนาคตที่ ครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกันที่เป็นมิตินึกคิด 3) สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังกับการวางแผน ในการทำงานมีการวางแผน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาใน การทำงานในอนาคต
3. การมีความยืดหยุ่น	พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ แสดงออกถึง การคิดหาคำตอบได้หลากหลาย ประเภทและหลายทิศทางเป็นตัวเสริม และเพิ่ม คุณภาพของความคิด	1) มีวิธีการคิดหาคำตอบได้ อย่างไม่จำกัด 2) สามารถคิดหาคำตอบได้ อย่างหลากหลายรูปแบบ หลากหลายประเภท 3) มีแนวทางในการเพิ่ม คุณภาพความคิดแบบไม่จำกัด
4) การมีความน่าเชื่อถือ	พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับความไว้วางใจ จะประพฤติในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี แม้ว่างานนั้นจะหนักหรือบุคคลที่สามารถคาดหวังในการปฏิบัติงานได้	1) วางตัวได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ 2) เป็นที่พึ่งพาของบุคคลอื่นในโรงเรียน 3) ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยนี้ เป็นการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน แสดงดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การมีวิสัยทัศน์	4.52	0.60	มากที่สุด	4.61	0.61	มากที่สุด
2	การมีจินตนาการ	4.68	0.61	มากที่สุด	4.59	0.60	มากที่สุด
3	การมีความยืดหยุ่น	4.75	0.61	มากที่สุด	4.78	0.61	มากที่สุด
4	การมีความน่าเชื่อถือ	4.52	0.60	มากที่สุด	4.79	0.62	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.61	0.60	มากที่สุด	4.69	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60) และความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.60)

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามี 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่น 4) ด้านความน่าเชื่อถือ

1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึง การระดมความพยายามเพื่อสร้าง แรงจูงใจในการพัฒนางานและ มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ราตรี อุดม (2567) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน โดยแบ่งออกเป็นหลายมิติ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ คือผู้นำต้องมีความสามารถในการมองเห็นทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับองค์กรหรือโรงเรียน มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ดี สร้างความเชื่อมโยงและการกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ร่วมกันสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์: ความสามารถในการคิดหาวิธีแก้ปัญหที่แตกต่างจากแนวทางเดิม ๆ สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามมีความมุ่งมั่นและความเชื่อมั่นในการทำงาน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เหล่านี้มีความสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนหรือองค์กรให้ประสบความสำเร็จในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2) ด้านการมีจินตนาการ คือ พฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนที่ แสดงออกถึง กระบวนการ จินตนาการถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยต้องมองในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง กัน เป็นมิตินวัตกรรมในอนาคต ที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังกับการวางแผน ในการทำงาน เพื่อป้องกันการ เกิดปัญหาในการทำงาน

ในอนาคต สอดคล้องกับ พรหมพิริยะ ปินะกาโพธิ์ (2566) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จะต้องมีการมีจินตนาการ (Imagination): การใช้จินตนาการในการคิดแนวทางใหม่ๆ สำหรับการพัฒนาหรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่ การคิดหาวิธีใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กร ความสามารถในการสร้างความร่วมมือและเสริมสร้างการทำงานร่วมกันในองค์กร

3) ด้านการมีความยืดหยุ่น คือพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ แสดงออกถึง การคิดหาคำตอบได้หลากหลาย ประเพณีและหลายทิศทางเป็นตัวเสริมและเพิ่ม คุณภาพของความคิด ซึ่งสอดคล้องกับ กมลวรรณ เมียะแก้ว (2566) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนและการพัฒนาการศึกษาในภาพรวม โดยมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว สามารถปรับตัวได้ในสภาวะต่าง ๆ และมีความทักษะในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นความสามารถในการมองเห็นภาพอนาคตที่ชัดเจนและสามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนให้กับองค์กรหรือทีมงาน คัดลอกกรอบและการมองหาแนวทางใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรหรือระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) ด้านการมีความน่าเชื่อถือ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับความไว้วางใจ จะประพฤติในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี แม้ว่างานนั้นจะหนักหรือบุคคลที่สามารถคาดหวังในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ บุญเกื้อ (2566) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและองค์กรให้ก้าวหน้าและปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ซึ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะต้องมีความน่าเชื่อถือ ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วสามารถมองเห็นอนาคตและกำหนดทิศทางที่ชัดเจนให้กับองค์กรหรือทีมงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแก้วมณี ปัทมะ (2564) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสทรินทร์ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสทรินทร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะจากการศึกษาแนวคิดหลักการเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ และการสังเคราะห์วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารจะต้องบริหารงานโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความยืดหยุ่นในการทำงาน เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ และมีจินตนาการในการทำงานสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีจินตนาการ 3) การมีความยืดหยุ่น 4) การมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งปรากฏดังแผนภาพที่ 2

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้รับ

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จากหน่วยงานต้นสังกัดไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด

1.2 โรงเรียนประถมศึกษาควรนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นแนวทาง และนโยบายระดับโรงเรียนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาควรนำผลการวิจัยไปศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการบริหาร อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรทำการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา โดยแยกศึกษาตามขนาดโรงเรียนทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อให้ได้แนวทางในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เหมาะสมยิ่งขึ้นในแต่ละขนาดโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ เมียะแก้ว, ธัญเทพ สิทธิเสือ, ประภาพร บุญปลอด. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์. 8 (2), 131-144.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- แก้วมณี ปัทมะ. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิราภรณ์ ลอยขจร. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วารสารสิรินธรปริทรรศน์. 23 (2), 172-185.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 14(3), 93-106
- บุญรักษา กาลาศรี, ชูชีพ ประทุมเวียง และ พงษ์ธร สิงห์พันธ์. (2567).การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. (9)1, 87-100.
- พงษ์ศักดิ์ บุญเกื้อ. (2566). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม. (7)3, 182-199.
- พรหมพิริยะ ปินะกาโพธิ์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ. 3(3), 197-201
- ราตรี อุดม และคณะ. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วารสารเสียงธรรมจากมหายาน. 10 (1), 36-49.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ.(2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 –2579. กรุงเทพฯ ฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อนุสรณ์ สุทธหลวง, อำนาจ บุญประเสริฐ และ พงนิย มั่งคั่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 19 (86), 106-122.
- Coste, T.G. (2022). *Creative Leadership & Women*. Retrieved September 9, 2011, from <http://www.pptsearch.net/details-creative-leadership-amp-women-349420.html>.

- Saglam, E., & Uçar, R. (2022). The Relationship between School Administrators' Creative Leadership Qualities and Schools' Organizational Intelligence Levels. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 9 (4), 1133-1147.
- Ubben, G. C., Hughes, L. W., & Norris, C. J. (2017). *The Principal: Creative Leadership for Excellence in Schools*. Pearson Press.

